

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Íde intézőndő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adának. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy héra 1 ft.

HIRDETÉSI DIJ:

Öt-hasbas postaiar egyeztetésként 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésként külön 30 kr. — Nyilatkozat 4 hasbas postaiarért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Íde küldendők az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a birtokmentények. Hirdetések felvételnek helyben Zichermann H. közvettél által irodájában is.

A „Pesti Napló” és Szeged.

II.

Tehát megint csak az aphrodita lap, megint csak a »Pesti Napló«, mert ugyan melyik más tudna össze beszélni annyi bardságot?

Mondom, hogy mikor ennek a lapnak a hava megjön, amit a másik hónapban álmodott avagy titkolt azt ebben a hónapban mind kibeszéli, mert úgy tűnik fel előtte, mintha a másik hónapban nem az az ő lett volna ő, amelyik most, s hogy amit az a másik ő gondolt, azt ez az ő kibeszélheti bátran. Egyébiránt ez az eseta nagyidai cigány háboru alatt is előfordult, mikor ugyanis valamelyik habájdos cigány lekiáltott az ostromlókhoz: »Csak azt köszönjétek, hogy elfogyott a puskaporunk!»

Szegény »Egyetértés« te ki a »Pesti Napló«-nak ama nagyidai származásu cikket nem olvastad és most azon elmékedel: Hogy lehet az, hogy a szélsőbalt olyan nagyon elpáholták Szegeden? Hogy 351 kormányparti szavazattal szemben egész a komikumba menésig, (mert ilyen eset még alig történt,) nem bírtak kiállítani csak 36 szavazatot. Pedig volt ám több is! kiált föl az »Egyetértés« — És vajjon miért nem állt ki a piacra!

Miért? szegény »Egyetértés« ki a »P. Napló« vallomását nem olvastad! Hát csak azért, mert elfogyott a puskaporuk.

Hogy pedig az olvasó közönségnek és az »Egyetértés«-nek a »P. Napló« kérdése cikkét illetőleg, az ő kíváncsiságát ki-elégíthessük, hát elmondjuk, hogy mit irt ő abban a naiv cikkben, melyben elmondta az egész ellenzékeskedési, hatalomnak az ő miben létét. Ugyanis:

»Bezzeg könnyű most Tiszán a k«, irta a kérdéses és nevezetes cikkében a »P. Napló«. Mikor se szárazság, se fagy, se árvíz, se orosz-török háboru, se hercegovinai lázadás. De még csak zászló ügy sincs. Se Rüstov és Lendl, mintha az ur Isten minden kegyelmét elvonta volna az ellenzéki sajtótól, megy minden a maga rendjén!»

»Hát könnyű ilyenkor kormányozni!«
Ime az őszinte és csodálatosan naiv

vallomás, melyben igen röviden, de nagyon talpraesetten és minden kommentárt kikerülhetően van elmondva a Tiszza ellenes agitációk története. Ma semmi elemi csapás semmi európai behatás: ergo az ellenzéki sajtó minden erejének vége. Csak leg-alább egy kis Seeman volna, egy kis Rüstov, vagy egy kis Lendl, de éppenséggel semmi, semmi!

Pedig dehogyan nincs! Hát a kápolnai, hát az aradi eset micsoda? Olyan izgatásra való pompás alkalmak mint a pinyt! És talán nem ragadta meg az ellenzéki sajtó az alkalmat, ha bár csak későn ébredt is a »P. Napló«? De hogy nem! Verhovay Gyula olyan riadót irt az »Eszlárbá« vagy hogy is mondjam: »Féktelen«-be, hogy bizonytal verejtékét hullatá a tentába, mely csak sósabbá tevő fájó lelkének »alizerin zöld«, vagy »violetten blau« könnyeit. Hanem azért nem hafott. Az »Egyetértés« brácsistája is megropogtató a nagy »usz bögc« oldalbordát keményen, de az se hatott. Ekkor tért vissza a »P. Napló« szélsőbalt hava, mely hogy kipótolja a mulasztást, két kézre fogta a doberőt, de meg vagyok győződve, hogy az se hatott.

Hja mert mikor még bővebben meg volt telve az hazafias kebel puskaporral, hát igen könnyen bántak vele. Mindjárt nagy illumináció és tüzi játék ha csak egy három lábú csirke született is. Minden kis állapotnak kirukkolnak egész parádával és a míg adta hát pocskolták azt a jó magyar lelkesedést kézzel lábbal. Soha nagyobb tékozlást nem követett még el sajtó mint a melyet a nemzet jóhiszeműségével a magyar ellenzéki sajtó Tiszza ellen elkövetett. És vajjon ki járt elől mindég? Hát a bőszenegát, a »Pesti Napló«.

Ezek akarták Tiszát rettenetesen megbuktatni, egyszerre. Hiszen ezzel a reménnyel ezzel a szándékkal dezertáltak a szabadelvű pártból segítségül híván Hekátét mint Tótidorka, ki nem tudom én hány alkalmat ígérhetett meg nekik, de fel is használták mindaz erőikimerülésig.

A habarék lófogó virult elől mindig, hogy a szélsőbalt csak félerővel kellett utánna haladnia a készített uton.

Igy merült ki a habarék minél előbb a nagy munkában, így lett elpocskolva a

lektés és az arczképet, komornájának csengetett, theát és süteményt rendelt. Ő maga semmit sem érintve, mindent elrejtett. Pár perc múlva férje lépett be a lehető legrosszabb kedélyben.

— Ágyudörgést hallek, — szólt Athenais — Egy gályarab illant el, hogy miként uszhatta keresztül a sánczokat bilincselve, talány előttem. Ugy hiszem azonban, nyomába fognak jönni, mert miként az őt jelenti, ide menekült lakásunkba.

— Hogyan, hozzánk? — kérdé Athenais halálsápadtan.

— Légy nyugodt kedvesem — szólt a parancsnok, — lesz annyi esze, hogy nekünk nem fog alkalmatlankodni; hisz ez annyit tenne, mint az oroszlan torkába rohami. Az egészben csupán a kellemetlen, hogy épen holnap kell elutaznom, mintha csupán erre várt volna a gazember.

— Gazember? —
— Gazember vagy gyilkos: más nem jut gályarabságra. — De az isteuért te reszketsz?

— Igen megjéjstett az ágyudörgés, — felelt a nő, ki férje szava-ból arról győződött meg, hogy vagy gazember, vagy gyilkost rejtett el. Már mindent meg akart férjének valani, midőn eszébe jutott, miként a menekvő ismeri Alfrédet, ennek kedvéért hallgatott tehát. A parancsnok nem sokáig időzött nevével, homlokán csokolta őt és nyájasan szólt:

— Nyugodjál meg edesem, két nap múlva ismét nálad leszek.

Alig hagyta el a szobát, Athenais azonnal bezárta az ajtót és miután minden zaj lecsendesült a házban, előhívá a rabot, s theát és süteményt adott neki, mit ez köszönettel fogadott.

— Nagyságos asszonyom, szólt, őn nem

ségtől való megóvása tekintetéből, és méltán sorakozik a Szepeességen és Erdélyben létesített textil-ipari szép alkotásokhoz.

A debreczeni ref. zsinat határozatai.

A hivatalos lap mai száma közli:

A magyarországi helvét hitvallásu egyház országos zsinatának mult évi október és november havában lefolyt ülészaka által készített és legfelsőbb helyben hagyás és megerősítés alá felterjesztett szervezeti javaslatra legfolytatólagos ülésében azokat tárgyalás alá vette, s a módosított szakaszokat az ú szerkezetben ismét felterjesztette. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter addig is, míg a szervezeti javaslat teljes szövege ismét felterjesztethetnek, legalázatosabb előterjesztést tett ő felségéhez a módosított szakaszok új szövegének előleges iránt, a mire ő császári és apostoli király felsége a következő legf. elhatározást méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Vallás-és közoktatásügyi magyar miniszterem jelen előterjesztését helyeslő tudomásul vévén, s a magyarországi helvét hitvallásu országos zsinata által az egyházszervezeti javaslaton tett módosításokat előlegesen jóváhagyván, megengedem, hogy az ekképen megállapított szövegű egyházi törvény az általam egyuttal szintén helybenhagyott jóváhagyási és megerősítési záradékkal ellátva, nevezett miniszterem által aláírásom alá terjesztessék.

Kelt Budapesten, 1882. évi szeptember hó 25-én.

Ferencz József, s. k.
Trefort Ágoston, s. k.

Az új honvédelmi miniszter.

— Ifj. gr. Ráday Gedeon. —

Ifj. gr. Ráday Gedeon, az ujonan kinevezett honvédelmi miniszter, 1837 ben született a család ősi jószágán Péczelen. Atyja gróf Ráday Gedeon, a hirnes ellenzéki képviselő, később jász-kun főkapitány, anyja Telesi T. grófnő volt. A szülői háznál a leg gondosabb és legmagyarosabb nevelésben részesülve, a forradalom után, midőn a közszolgálat minden

fogja megbánni, hogy ily nagylelkűséget tanusit irányomban. Egész biztossággal hiszem, miként egykor találkozni fogunk. Most azonban titkomat meg kell őriznem. Am ha még egy nagy sziveséget akar velem tenni, kérem tegye el ezen bilincsdarabot, melyet karomról oldék le. Szavamat adom, — hogy egykor be-váltom.

Ezzel tiszteltteljesen meghajolva, rejte-kebe visszavonult, Athenais a leggyötrőbb zavarba jött; a lefekvés ideje itt volt; és alig száz lépésnyire tőle egy idegen ifju gonosz-tevő vala elrejtve. Gondosan bezárt minden ajtót, komornáját becsengette s hálótermébe menvén, levetkezett. Alom azonban nem jött szemeimre. A gondolatok férjére, Alfrédre az elhagyott kedvesre s a gályarabra egymás tű-ték agyában, míg végre néhány perczre elszenderedett.

Athenais szokása ellenére, komornáját korán csengette be és meghűlésről panaszkodva, meghagyá, miszerint férje távollété alatt senkit se bocsásson be.

A reggelit, valamint az ebédet is a földszinti terembe rendelé, innen a mellék terembe vitte, honnan az idegen a könyvtárba vivé. Azonkívül egész napon át nem látá a menekvőt. Folytonos aggodalomba volt, arra gondolván, vajjon nem marad-e a gályarab tovább is nála s nem fedezik-e fel? mely esetben iszonyu meggyaláztatás vár reá. Midőn esteledni kezdett, az idegen kopogott.

Athenais bebocsátá őt.
— Nagyságos asszonyom, a könyvtárban ezen nagyságod nevével himzett zsebkendő-találtam. Engedje Ön, hogy ezt, mint viszont-találkozás zálogát magammal vihessen, s egykor a zsebkendőt a bilincsel kicseréljem. Most azonban nincs vesztetni való időm, neonsokára mindkét őt, kik előtt el kell mennem felvált-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Zsebkendő és bilincs.

(Franciaából.)

(Folytatás és vége.)

Ámbár e kérelme mindenki meglepett és senki sem foghatta fel, mikép cserélheti fel a gróf az élvezetud Párist valamely tartományi kis várossal, és mikép száműzheti így önmagát a fényes körökből, áttétele elrendeltette; miután azonban ép azon nap utazott el, melyen a Notre Dame templomban Athenais a várparancsnokkal megesküdött, Auróra grófné így szólt magában:

— Most már tudom az okát, de őrizkedni fogok azt kicevegni.

II.

Egy év folyt le a gróf elutazása óta, midőn Athenais, a touloni várparancsnok neje gondolatokba melyedve — egy földszinti teremben ült; előtte régi levelek heverték. Bánatosan tekintett egy, kezében tartó arczképre. Kivülről az ablakot erős esőcseppek verdesték, a kandalló tüze már hamvadózott, a lámpák is homályban égtek, minden oly rideg, oly barátságtalan volt körülötte.

Egyszerre felugrott; a vész-ágyuk megdördültek, mi egy gályarab megszökését jelenté. Önkénytelenül közeledék az ajtó felé, midőn az megnyílt s egy ifju egészen átázva, gályarab öltözetben állt előtte.

Ijedten tántorgott vissza és segélyért akart kiáltani.

— Ne féljen nagyságod semmit, — szólt a rab oly nemes magatartással, mely öltözé-vel merőben ellenkezett. Ne féljen ön tölem,

inkább szánjon meg engemet; mert esküszöm önnek mindenre, mi szent előtte, hogy nem vagyok gonosztevő. Csupán holnap estig adjon ön menhelyet; itt, önnél, bizonyára senkiesem keresend. Midőn ön néhány nap előtt férjével a börtönöket meglátogató, rögtön elhatározam, miként ha megszökésesem egykor sikerülend, először is önnel keressk menedéket.

— Közeledjék ön uram a kandallóhoz, — szólt Athenais, kinek e bizalom tetszett.

A gályarab, kinek jobb karján egy bilincsdarab lógott, engedelmesskedett; midőn az asztal mellett elhaladt, melyen a levelek heverték, meglepetve kiáltott fel:

— Alfréd gróf arczképe!

A báróné elpirult.

— Ismeri őt uram?

— Igen asszonyom; de most nincs időnk erről beszélni. Jelöljön ki számomra menhelyet és esküszöm önnek e képre, hogy egy perczig sem leszek önnek terhére.

A bárónó ugyan meg nem foghatta, hogyan ismerheti ezen gályarab a gróft, mindamellett épen e körülmény birta őt reá, hogy azt pártfogása alá vegye.

— Lépjön ön e szobába uram, kis csigalepcsőzeten, menjen fel és könyvtárba fog jutni, hová kivülem senki sem mehet. Ön bizonyosan ehezik, gondom lesz reá, hogy semmije se hiányozzék. De... ez öltözet?

— Mitől se tartson asszonyom, — viszonzá a menekult mosolyogva, ha őn el nem árul, meg vagyok mentve. Tudom, miszerint férjének holnap utra kell indulnia és e körülményre épitem szabadulási tervemet.

Ezzel meghajtván magát, a mellékszobába vonult.

A báróné a legzavartabb helyzetben maradt egyedül.

Némi gondolkodás után eizárván a levé-

tere el volt zárva a magyar ifjúság előtt, a cs. k. hadsereg egy magyar huszárezredébe állott be. Katonai pályáján csakhamar századosági emelkedett. — A király nemskára szárnysegédjévé szemelte ki a főrangú magyar tisztet s állandóan az udvari főhadsegédletben tartotta maga körül. Az új alkotmányos aera megnyitásával, gr. Ráday bucsut mondott a neki fényes kilátást ígérő katonai pályának, a polgári tevékenység tereit akarván tehetségét a haza szolgálatában érvényesíteni. A király ekkor cs. kir. kamarási méltóságra emelte.

Ekkor gróf Ráday Batthyány Kázmér unokahúgát, szül. Pergen Philippine grófnőt vevén nőül, hazajött gazdálkodni, Ikladra, Aszód mellé, hol rövid idő alatt kicsiben egyikét alapítá meg a legszebb mintagazdaságoknak. Ikladi ura laka pár év alatt központjává vált Vácvidék politikai, társadalmi, gazdasági közéletének. A vidék értelmiségének szívesen felkeresett találkozási helye, melyet kiválóan vonzóvá varázsolt főrangú háziasszonya, ki pár év alatt nemcsak szellemben, de nyelvben is valódi magyar asszonnyá alakult át. Csengely Gusztáv író, az aszódai gymnasium tanára sajátította el a grófnővel hazánk nyelvét s vezette hazafias irodalmunkba. A vidék gazdasági, egyházi, tanügyi, kulturális mozgalmainak rövid időn Iklad lón kiindulási pontjává.

Ifj. gróf Ráday eszméje volt az 1875-ben, Aszódon tartott, az ottani tanoda jövőjére áldásosan kiható, nagyszerű Petőfi-ünnepély is, melynek alkalmából az egybegyűlt értelmiség gróf Rádayt, a vacsi járás szabadalvűpartii jelöltjéül léptette fel. Az 1875-iki országgyűlésen kezdődik gr. Ráday csendes, de munkás politikai pályája. Két országgyűlésen a vacsi kerületet képviselte, az utóbbi választás óta a zentait.

Hét év óta állandó tagja a delegatiók hadügyi bizottságának, 1881. óta honvédelmi bizottság elnöke az országgyűlésen. Kitartó munkaejeje s katonai szakképzettsége kétségkívül megfelelnek a bizalomnak, melylyel honvédelmi minisztersége elé képességének ismerői néznek.

Ráday gróf honvédelmi miniszterségét legosztatlanabb tetszéssel fogadhatják a magyar iparos körök, melyek érdekeit, az 1875-ki szegedi iparos kongresszus óta, a honvédség és közös hadsereg felszerelése körül a legkitartóbban iparkodott képviselői befolyásával érvényre emelni.

A trónörökös pár Erdélyben.

— Érdekes vadászat. —

A görgevényi vadászat tegnapelőtt, bárha az idő még mindig nem kedvező, — érdekes részletekkel folyt le.

A vadász társaság a Valea drakului (ördögölgy) területét vette át, miután a kutató hajtók jelentették fel, hogy az éjjel a közel fekvő karbanasi hajtásban egy igen erős maczko az alsó-lárgái harmadik hajtásban egy gyengébb medve nyomaira akadtak. A karbanasi hajtásban a sikerült hajtás után, mindjárt eleinte a vadászok elé került az erős medve, miután hosszú ideig a vadászvonat mentén a sürűbe menekült s ennek legvégén törtetett elő. Az utolsó és utolsó előtti állás közt az uton keresztül menekülve, gr. Teleki Sámuel egy lövést tehetett rá, a mely azonban csak surolta az állatot, mire a medve egy hatalmas ugrással eltűnt a sűrűn benőtt cziheres lankákon.

A legközelebbi hajtásban Alsó-Largánál a keskeny, kevés kilátást engedő uton a szoros vadászlánc elején az erdélyi urak foglaltak állást, utánuk Rudolf trónörökös és a királyi fenségek. Legszélső jobbra Pausinger erdőtanácsos állott, míg lefelé néhány fegyveres hajtóvezér zárta be a láncot. A gyengébb medve

tik s akkor veszte gyagok. Ezek el nem árulnak, arról gondoskodva van.

— Igen, de öltözte, uram — mondá a báróné agódvá.

— Az nem akadályoz.
Kegyed részvétél megajándékozott, hallja tehát: ha rövid idő alatt postásipót hall ön vigan hangzani, a gályarab szerencsésen megszabadult.

Ezzel a báróné keze után nyult, melyet ez önkénytelenül nyújt neki, gyöngéd csókot nyomott rá, meghajlotta magát s az üvegajtót át eltűnt az éj homályában.

Athenais részvétél figyelt s reszkette gondolt azon eshetőségre, hogy a szerencsétlen menekült még elfoghatják.

Csakhamar könnyebben légezett a postásip megszólalván vig dallamokat hangoztatott, ekkor térdre hullott s hálát adott istenének, hogy a fenyegető veszélytől ily szerencsésen megmenté Alfréd barátját.

III.
Ismét néhány év folyt le. A halál feloldván a köteleket a parancsnok és Athenais közt ez most Párizsban élt, hol Aurora grófnőben igen jó barátára talált. Új miniszterium és új kormányrendszer lépett életbe s így azok kik az előbbi kormány által üldözve lettek, most ismét előjöhettek rejtkeikből.

Alfréd gróf alig értesült a lapok után a parancsnok haláláról, azonnal irt Aurora grófnénak, Athenais holléte felől. A levél csak néhány nappal érkezett később Párizsba mint az özvegy báróné, ki épen akkor a grófnőt látogató meg.

— Im olvassa, Athenais, szólt Aurora, átadva a levelet. A báróné végig futá azt, aztán az aláírást ajkaihoz szorítva örömtől reszkető hangon kiálta fel:

— Ó szeret, még mindig szeret!

az első kúrhangra azonnal a hajtóvezérek elkerül, kik — fegyvereiket csak a legvégső esetben használván — az állatot visszariasztották a hajtásba. A medve felfelé iramodva Lipót bajor herceggel együtt lövésre került, ki az állatot első golyójával erősen meg is sebesíté. A vad a lövésre megtörtült s a vadászor mentén a türbűben végigrohanna, a hajtólánc végén kitört a hajtásból. Véres nyomán azonnal üldözni kezdtek, de késő estig az állatot nem lehetett megtalálni. A trónörökös megdicséerte a hajtókat s derekas munkájukért különpótlék kifizetését rendelte el.

A fenséges pár október 2-án, délután utazik el innen, 3-án reggel Gödöllőre érkezik s onnan egy napi tartózkodás után Schönbrunnba megy, honnan Rudolf trónörökös azonnal a neubergi vadászatokra utazik.

Az eszéki nagy vasuti szerencsétlenség.

Elfogódik az ember szíve, mikor egyes részleteit olvassa ama borzalmas szerencsétlenségnek, mely a Drávai vasuti hidon történt.

A szerencsétlenül járt vonat mozdonya a catastrofa pillanatában külön zuhant alá; erős vízármatat jelzi mely fekvését. Nem áll az, hogy már kivonták volna a vízből, az áradat lepadása előtt nem is történhetik ez meg. Egészben véve a hid mellett leszakadt hidrészleten négy négy kocsi nyugszik, az első fekezővel ellátott kocsiiban utasok podgyászai voltak, a következő kettő buzavál volt rakva, utána teherkocsi következett. Ezután jött két katonaszállítóba berendezett teherkocsi, melyek eljeze az esés következtében darabokra tört, de a benne levők szerencsésen megmenekültek, a második katonakocsit az ár 3-0 méterre sodorta. A hidon levő Gregersen látta, hogy ebből ugráltak a vízbe a katonák, mivel a mellette levő kocsiiban elhelyezett 27 embernek nyoma sincs.

A hullákat eddig a legszorgosabb kutatás dak ára sem találtak meg, sem a folyó mentén sehol ki nem fogták azokat, úgy, hogy az eltűnt katonák holléte megfoghatatlan. A lesodort kocsiiban elhelyezett eltűnt 27 katonaközül egy ma éjjel jelentkezett s előadja, hogy neki sikerült kiüsznia, egyebet semmit sem tudmondani. Purka hadnagy Ivanovsky vasuti mérnökkel a víztől elsodort katonakocsit tegnap este 8 órákor szorgos kutatás alá vette, a tetejét leverték, belsejét csákllyakkal átkutatták, de benne épen semmit sem találtak. Az áradat a kocsit ma éjjel messze elsodorta. Az elsodort 9-ik hidjáratat a Dráva 3-ik kanyaránál ma reggel megtalálták, s kikötötték a partra, ide fogják vonatni később.

Gregersen György kiugrása által menekült meg; a szerencsétlenséget következőleg eseteli: Midőn rofogást hallottam, a hid részletének egyik nyílásán kiugroztam, a víz néhány méternyire sodort, ekkor egész erővel felfelé usztam s sikerült elérnem az épülő hid középső köszlopzatát. Így az állványokon a tetőzetre másztam, a honnan borzasztó kép tárult elém. Schiller mérnök a 7-ik hidjárom törzséről a víz felé nyuló, levegőben szabadon függő megörbült sínrezen kuszott fel. Ő beszéli, hogy Francisci ács, koponyáját, ki előbb mellettem állt, a rácszat összetört gerendái Atlew pallér egy alamerült hidrésletén a vízbe süllyedt, az áradat felvetette s megmenekült. A katonák nagy kiabálás közt a vízbe ugráltak.

A gátakon számosan voltak, a hidon felülről mintegy tíz csónakot rögtön vízbe bocsátottak, míg a hid alatt álló gőzös mentésre sietett. Az összekuszálódott táviróhuzalok nagyban akadályozták a csónakokat a mentés munkáiban. Az azonban nem áll, mintha egyesek koponyegüknél, vagy sarhantujuknál fogva menekültek volna meg. A csónakok számos ka-

lékezetembe, miként a legnagyobb néptömegben is felismerném.

— S azóta mit sem hallott felőle, kérdé a grófnő.

— Soha, s úgy hiszem nem is fog vissza térni bilincsdarabjéért, melyet én mindaddig gondosan megőrizék.

Sok ideig folyt még a társalgás a gályarab felől, míg végre elérkezett a válás órája. Miután Alfréd aráját palotájába kísérel, szállítására tért A kapus levelet nyujta át, melyet rögtön felbontott. Örömsugár ragyogott szeméből — Isten embere! valódi Romeo, kiálta fel elragadtatva, annyire, hogy a kapus bámulva tekintett reá.

Másnap csinos fogat állt meg Alfréd lakása előtt, melyből rendjelekkal diszitett férfi szállott ki. Anélkül, hogy a kiváncsi kapussal nevé tudatta volna, egyenesen Alfréd lakására rohant, kvel hosszasan élvezte a viszontlátás örömeit.

Alfréd mit sem szolt arájának ezen látogatásáról.

A menyegző napján megjelenén a tanuk a menyasszony palotájában, ezt kétségbeesve találtak. Egy drága fátoly, melyet Alfrédől nyert ajándéku, s mely az előbbeni napon a többi menyasszonyai ékszerék közt volt, eltűnt. Hasztalan állíták a komornák, miként a tegnapi nap óta idegenen nem volt a háznál a fátoly nem volt feltalálható. Ekkor lépett be Alfréd egy idegen ur kíséretében.

Athenais elébe sietett, borzasztó veszteséget vele közlendő, de egyszerre a bámulat egyenrubában, a sok rendjellel, nem volt más, mint az általa megmentett gályarab.

— Van szerencsém, szólt a gróf közelebb lépve arájához, első titkárukat az **

tonát és az alamerült vonatszemeletet kifogták. A fekező kocsiiban levő fekező a kocsi tetejére kuszott s így menekült meg.

A hidat a vasuti szemelyzet legjobb meggyőződése alapján találta veszélytelennek, a mit bizonyít az is, hogy az egyik mérnök átkeles közben a vonat előtt járt, továbbá számos személy volt a hidon, mint Gregersen és annak ácsai, kik a hid állapota felől tájékozva lehettek, mert folyton azon és mellette tartózkodtak. Gregersen, ki pedig életveszélyben forgott, úgy nyilatkozott, hogy a szerencsétlenség oka nem mulasztásban keresendő. A mi azt illeti, hogy a hid állítólag korhadt állapotban lett volna, ez tulzása annak, hogy a hidban voltak oly farészek is, melyek nem épen ujak. Rothadás vagy korhadás a hid alapfáin, sem a fő, sem a keresztgerendákon nem constatálható; ezeket tegnap a miniszterium vizsgáló bizottsága egészségesegeknek találta. A szerencsétlenség a hatodik hidjárom elsodortatása következtében állott be; alá volt az anyuira mosva, hogy a vonat által adott lökés következtében történt elsodortatása, ezt jelenleg senki sem itélheti meg. A bűnösség kérdésének sulypontja pedig ezen nyugszik. Mielőtt bűnösnek nyilvánítanók a szemelyzetet be kell várnunk a bűnvizsgálatot, mely kiméletet nem fog gyakorolni.

A katasztrófa idejében a már említettekön kívül még vagy 27 ember volt a hidon, a kik valamennyien még idejekorán menekülhettek onnan. Ezek többnyire munkások, kik mi-alatt menekültek, menekülésük közben hallották, mint hangzott ki a katonákkal telt kocsi-ból e sokszoros fölkiáltás: **Isten velünk!** Konstatált tény az is, hogy Francisci ácson kívül még egy Frank nevű ács is a vízbe fuladt. Ennek egyik testvérét sulyosan megsebesülve huzták ki a vízből.

A katonai kórházban a megsérült huszárk közül még csak öt fekszik jelentékeny sebekkel, tizenkettőt már kibocsátottak.

A szerencsétlenség egészen megszakította Eszék és a magyar partok között a közlekedést, mi érzékenyen érinti az ottani kereskedelmet. A kereskedők gyűlést szünetkeznek tartani, hogy a közlekedés fönnakadása miatt feltérjesztett intézzenek a kormányhoz.

A szerencsétlenség által okozott kárt Réczei igazgató, mint egy bécsi lap írja, a kocsikra nézve 9000, a málbákban 30,000 forintban állapítja meg. Az alföldi vasut minden kár ellen biztosítva van.

A Dráva tegnap apadt. Ő Felsőre részletes távirati jelentést kapott a katasztrófaról.

Napi hírek.

— **A t. közönséghez.** Nehány nap mulva ez év utolsó évnegyede következik. Ugy a debreczeni mint a vidéki közönséget felhívjuk, hogy lapunkra, mely kilencz éves fennállása alatt hűlen és tántoríthatatlan bznöngnyekezett szolgálni a magyar közönség érdekeit úgy politikai mint társadalmi uton, előfizetni sziveskedjék. Mint olvasóinknak alkalmuk volt meggyőződni, mindég hű képét igyekeztünk adni az eseményeknek, melyeket nyilvános vagy titkolt mellék érdekekből soha sem ferditettünk el, hanem az igazsághoz hűen tartuk fel azoknak minden egyes mozzanatát, s bírálatainkban is mindenkor a komoly higgadt hang volt fegyverünk. — Lapunk vezércikkjeit, tárczáit jeles toll iróktól van alkalmunk közzölni, s tárcza rovatunk szerénytelenség

nélkül mondhatjuk egész sorozatát képezik az érdekes olvasmányoknak. A legújabb híreket gyorsan és kimerítően közöljük s semmi áldozatot sem kímélünk, hogy olvasóinkat táviratok útján értesíthessük mindenkor a legújabb napi eseményekről.

Lapunk előfizetési ára következő:

Egész évre	10 frt — kr.
Fel évre	5 frt — kr.
Negyed évre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (rózsater 6. sz. a. Kardos-féle ház), — továbbá **Telegdy K., Lajos és Ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésben; a vidéken postautal ványal minden postahivatalnál.**

A „DEBRECZENI ELLENOR” kiadóhivatala.

— **A debreczeni dalárda** zajos ovatiokban részesült a szathmáriak részéről. Többek között egy gyönyörű, csinált virágból készült és piros szalaggal gazdagon diszitett koszorút is kapott, mely dalárdánknak bizonyára egyik legkedvesebb emléket fogja képezni a szathmáriak fejlethetlen vendégszeretetére. A hangverseny fényes sikeréről — melyről futólag már megemlékeztünk — még csak annyit említünk meg, hogy az minden képeletet fölulmult Mikor dalárdánk a szinpadon megjelent, ezer és ezer rózsabimbókból álló virágzapor hullott alá, kísérvé a nagy közönség frenetikus és mintegy 4—5 percig tartó tapsai által. Felesleges mondanunk, hogy e lelkesedés tetőpontját akkor érte el, midőn dalárdánk tényleg bemutatta gyönyörű énekét.

— **A depr. ref. egyh. tanácsa** 1882-ik évi szept. hó 28-ik napján d. u. 3 órákor gazdasági ülést tart. Tárgy: Folyó ügyek.

— **A debreczeni lovaregylet** intézői által 1881. év október hó 9-én tartott rendes ülésen a versenynapokra vonatkozó belépti jegyek ára részben **lejobb szállítattott**, miről a n. e. közönséget tájékoztal ezennel értesítjük. — Helyárak: Páholy egy napra 6 frt (eddig 10 forint volt), páholy két napra 10 frt (eddig 15 frt volt). Zártszek 1 frt, ülőhely 50 kr., állóhely 20 kr. Lovasjegy a körbe 2 frt. Belépti jegy a Tribüne előtti térre: egy napra 3 frt, két napra 5 frt. (Eddig a Tribüne előtti térre a belépti jegy nem részvényesnek egy napra 3 frt, két napra 5 frt volt.) A titkárság.

— **A Petőfi szobor** fényes leleplezési ünnepélyre városunk is meghívott s mint értesítünk képviseltem is fogja magát. — A szobor tegnap reggel érkezett meg a fővárosba a bécsi érczöntőből gőzhajón, delutár 6 órakor állították föl a már ványtalapzat mellé. A fölállítás nagy munkába került, mert a szobor 48 mázsa sulyú és 14 láb magas, — olyan nagy terdeig is egy embermagyságu. Az ünnepélyek programja már összeallítottatt s e szerint Október 15-én a leleplezési ünnepély napján d. e. 9 és fél órákor a meghívottak az akadémia dísztermében összegyűlnek s ott Ráth Károly főpolgármester, a nagy bizottság másodelnöke, megnyitja az ünnepélyt. Ráth Károly megnyitja után Jókai Mór, ki erre a legnagyobb készséggel vállalkozott, e m e k b e s z e d e t t mond Petőfi felett, melynek végzetével a Ferencz József-térén és a korzón át testületileg a szobor elő vonulnak az akadémiaiból. A szobor előtt Ráth Károly megtartja a leleplezési beszédet, mely után leullá a lepel a szoborról. Ekkor a fővárosi egyesült dalkarok énekelik a Petőfi Honfidalára szerzett férfinyegest a N a g y I m r e elszavalja E n d r ő d y Sándor pályanyertes Petőfi-óráját. A szavallás után a testületek lerakják a szobor talpazatára koszorukat s a zenekar elő-

vezetése alatt napokban szentelték meg a szobrot. A szobor előtt Ráth Károly megtartja a leleplezési beszédet, mely után leullá a lepel a szoborról. Ekkor a fővárosi egyesült dalkarok énekelik a Petőfi Honfidalára szerzett férfinyegest a N a g y I m r e elszavalja E n d r ő d y Sándor pályanyertes Petőfi-óráját. A szavallás után a testületek lerakják a szobor talpazatára koszorukat s a zenekar elő-

vezetése alatt napokban szentelték meg a szobrot. A szobor előtt Ráth Károly megtartja a leleplezési beszédet, mely után leullá a lepel a szoborról. Ekkor a fővárosi egyesült dalkarok énekelik a Petőfi Honfidalára szerzett férfinyegest a N a g y I m r e elszavalja E n d r ő d y Sándor pályanyertes Petőfi-óráját. A szavallás után a testületek lerakják a szobor talpazatára koszorukat s a zenekar elő-

vezetése alatt napokban szentelték meg a szobrot. A szobor előtt Ráth Károly megtartja a leleplezési beszédet, mely után leullá a lepel a szoborról. Ekkor a fővárosi egyesült dalkarok énekelik a Petőfi Honfidalára szerzett férfinyegest a N a g y I m r e elszavalja E n d r ő d y Sándor pályanyertes Petőfi-óráját. A szavallás után a testületek lerakják a szobor talpazatára koszorukat s a zenekar elő-

követségnél, Leonce marquist, ifjúkori legjobb barátomat bemutatni.

— Örvendek marquis ur, szólt Athenais reszkető hangon.

— Engedje meg nagyságos asszonyom, hogy menyasszonyi ajándéku ezt nyujthassam önnek át.

Ezzel gyönyörű fátolyt adott át, mely sokkal drágább és szebb volt az elveszettnél. De jobban megvizsgálván ezt, Athenais azon zsebkendőtl találta benne, melyet a gályarab viszontlátalkozásuk zálogául Toulonból magával vitt.

Szabad most bilincsemet kiváltanom, kérdé halkán a marquis.

— Bizonyosan marquis, felele Athenais.

Mialatt a hölgyek a remek fátolyt bámulták, Alfréd arájához lépett és fülebe sugva mondá:

— Bocsás meg nekem kedves egy tréfát, mely téged kissé aggasztott. En magam vittem el tegnap fátolyodat, miután Leonce tudtomra adá, miként ezen a drága ajándékkal akarja bilincseit beváltani.

— Ki ezen idegen? kérdé Aurora grófnő közeledve.

— Védenczem, Toulonból.

A marquis fátolyával ékítve sietett most a menyasszony szerezett Alfrédje oldalán az egyházba. Este bizalmas körben beszélé el Leonce marquis szabadulását Toulonból, és miképp lón könnyűvé az új miniszterium előtt bebizonyítható ártatlansága, mimmegtörténvén a diplomatiái pályára lépett.

Nélkülé tehát kedves Athenais, vága a beszélő szavába a boldog Alfréd, Leonce most nem volna köztünk és azért igyunk mentőangyala egészségéért.

képezik
gubabb
oljuk s
y olva-
esíthes-
esemé-
:
atalban
továbbá
oly urak
stautal
NOR
ovatiok-
Többek
készült
koszorú
a egyik
szath-
A hang-
futólag
nyit em-
fol-
egjelent,
ragzópor
enetikus
ai által.
des tető-
kényleg
32-ik évi
gazda-
ezől ál-
rendes
belépti
t, miről
l értesít-
6 frt
ra 10 frt
lőhely 50
be 2 frt.
gy napra
ne előtti
mek egy
A tit-
ezési ün-
mint ér-
át. — A
tővárosba
6 óra-
mellé. A
a szobor
— olyan
Az ünne-
s e sze-
pny nap-
vottak az
k s ott
bizottság
Ráth Ká-
ki erre
e m l é k-
lynek vé-
a korzón
az aka-
oly meg-
lehuha a
egyesült
ára szer-
elszavaja
etőh-oda-
erakják a
ekar elő-
i legjobb
athenais
szonyom,
ajthassam
át, mely
esztűellé.
ais azon
gályarab
ól magá-
váltanom,
Athenais.
lyott bá-
ébe sugya
egy tré-
magam
Leonce
ajandé-
ora grófné
tett most
dalán az
eszél el
ól, és mi-
előtt be-
ténvén a
nais, vága
Leonce
t igyunk
F—y.

adja a Kölcsey-himnusz. Az ünnepélyt délután 3 órakor a Redoutban díszesbéd fejezi be. A tér egy része a hivatalosan meghívottak részére korlátozott lesz elzárva. Azok a meghívottak, kik az akadémiában lefolyó ünnepiességekben részt venni nem akarnak, az elzárt helyre a kötő utcán át juthatnak be. Mindössze 2000 meghívót küldtek szét.

— **A szatmári ünnepélyekről** pótúlag még a következőket írja tudósítónk: A Vigadó nagytermében tartott táncmulatság gyönyörűen sikerült, a debreczeniek közül is többen voltak jelen. A bál 10 órakor vette kezdetét, s tartott reggeli 7 óráig. A megjelent urak mindnyájan frakban, a nők pedig egészen selyemben voltak öltözve, általában véve a bál oly szép volt, melyre bármely főváros is büszke lehetne, ott láttuk Szatmár város főleg vidékének legszebb leányait és fiatal asszonyait nem csak a fényes parquetten lehetett őket látni, de voltak olyanok is, kik egyik vagy másik ok miatt csupán a karzaton lehetett jelen, ez okozta aztán azt hogy egy debreczeni fiatal ember az én Gyula barátom folytonosan csak a karzaton lelta a helyét, a mellett a szép szöke teremtés mellett. A talpalávalót B u n k ó V i n c z e k i t t ű n z e k a r a h u z t a, s ez okozta aztán azt, hogy a csőcsöknek vége hossza nem volt. A bál vége felé egy pár debreczeni dalárdista a közeli, kiel fekvést Szatmárhegyi szállóba köcsözött ki, több szatmári fiatal emberek társaságában, hogy mily mulatságot csaptak, azt csak az tudja elképzelni, a ki a szatmáriak vendégszeretét ősméri. Végül bátorságot veszek magamnak e helyütt is úgy a magam, mint többi helybeli barátaim nevében is, a szatmáriak paratlan, s úgy szólva utánozhatlan vendégszeretőkért, figyelmükért köszönetemet nyilvánítom. Eljenek a szatmáriak. Eljenek a szép szatmári nők. **„Debreczeni.”**

— **Lövésezet.** 1882. szept. 24-én tartott lövésezet eredménye. Díjját nyertek legjobb helyű lövéssel Dr. Brutman 1 db 2 ftos talért legtöbb körrelvéssel Szilágyi János 1 db 1 ftos talért.

— **Köszönetnyilvánítás.** Sesztina Lajosné urnó az árvaház ünnepélye alkalmából 5 frot küldött hozzá, az árvák részére, azon óhajjal hogy e napot számokra is tegyük kellemessé megvendégelve őket egy kis oszonnával. Fogadjja a tisztelt pártfogónő az árvák nevében legmelegebb köszönetemet Kacsokovicsné.

— **Terzene** volt ma d. u. a főpiacon levő Schelle féle cukrázda előtt, a hol nagyközönség hallgatta végig, a 39-ik gyalogezred jól szervezett zenekarána a k ügyes produkcióit. A program következő volt: — M a g y a r i n d u l ó. Nyitány Balföld „J o b b i d ő k” keringő Stranptol. „A v a n d o r” Schubertől. „T e l e f o n” p.ika Heszől és „F a u s t á b r á d” Gounodtól. Óhajandó volna ha a zenekar jövőben a „H u n g á r i a” előtt működne, a mennyiben itt aránylag sokkal nagyobb számu közönség élvezhetné a katonazenét.

— **Színházunk környéke** ugyancsak megnevesedett színészeink hazaérkezévével. Az első napokban szüretkorú darabokból a próbák már ma megkezdődtek s különösen V á r a d y Antal díszes kiállítású „P o l o g”-ja igényel nagy előkészületeket. A színház jeles festője O r t n e r már hosszabb idő óta dolgozik egy pár díszlet festésén. Ezek közül egy hátsó függöny a debreczeni színházat fogja feltüntetni.

— **Bakáink**, kik Ogradovitz ezredes vezetése alatt városunkból eltávoztak, hétőn érkeztek meg Nagyváradra. Az indóháznál egy szakasz katonaság teljes díszben várta a zászlót és vitte a várba.

— **Biedermann E. helybeli nagykereskedőnek** lapunk mai számában foglalt hírdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Rövid farsang.** Az idei farsang olyan rövid lesz, a milyen több mint száz esztendő óta nem volt. Farsang vasárnapja már február 4-ére esik, a mi 1742. óta nem fordult elő, de tizenkét év múlva, — 1894-ben — ismétlődni fog.

— **Az Érmellékről** értesítenek minket, hogy ott a szőlőtermésre a legjobb idő jár. Míg nálunk folytonosan esik és szőlős gazdák csüggedten néznek a termés elé, ott délről napfényes idő érleli a szőlőt. A szőlő epesége és kifajlódott. Már eddig is jobb bort reményelni ott mint a múlt évi, s ha valami véletlen még közbe nem jött úgy az ideai termés minden tekintetben kifogja elégteleni a várakozásokat.

— **Bonmot.** A jelenleg gyakori vonatkések a következő bonmot-t hozták felszűre városunkban. X: Mennyi ma megint a késedelem? Y: 1 óra és 60 perc.

— **A tiszta-eszlári eset.** Maramaros-Szigetről távirják az „Egyetértés”-nek, hogy az a három székelyzei tutajos, Máthé, Herskó és Csepkanics, kik tegnap reggeli 9 óratól 12-ig Verécy Gyula vizsgálóbíró által kihallgattak, hosszabb vallomásban megerősítették, sőt részletesen kiegészítették huszti vallomásukat.

— **Ipartanmühely Kassán.** Trefort Ágoston közköztudott miniszter, a kassai polgári iskola mellé asztalos ipartanmühelyt szándékozik ez évben felállítani. A tanmühelyhez, melyet a kassai iparkamara kezdeményezett, berendezést az állam fog szolgáltatni és a művezetőket is államköltségen alkalmazza. — A fentartási költségeket, mintegy 1000—2000 forintot, a kereskedelmi-és iparkamara, iskolai helyiséget, tanári lakásokat, valamint a szükséges feldolgozóit való fát a város adná. Kassán örömmel üdvözik e tervet, melyet első lépésnek tekintenek arra, hogy a polgári iskolák gyakorlati műhelyekkel és tanintézetekkel hozassanak szerves kapcsolatot.

— **Adomák a német császári család köréből.** A német császár a napokban megláto-

gatta az új vadászkaszányát, melynek fénypontját a tiszti casino kezei; ez művésziileg berendezett vadászszobát ábrázol. Mikor Vilmos császár a drága ékítményeket látta, mik a tisztikar magánpénzéből kerültek ki, így nyilatkozott: „Ha itt a hadnagyoknak ily pompás lakásuk van, milyen lehet akkor a tábornokoké. Mi ilyesmivel nem állhatunk elő Berlinben.” — Mikor a német trónörökös a drezdai Johanneumban járkált szivarozva, egy táblán ezt látta felírva: „A dohányzás itt szigorúan tiltatik.” Nevetve vette ki szájából drága havannáját, s egy mellette ácsorgó suhancnak szájába dugta: „Nesze — monda — neked szabad, nekem nem!”

— **Irtózatos vérfürdő.** Cayastában, Santa Fé de Bolivia tartományban Louis Tessières és Garpand telepítvényesek egy házban laktak. Garpandnak 7 leánya és két kis fia volt. A napokban négy vendég érkezett hozzájuk, kik azt mondták, hogy marhákat akarnak vásárolni. Tessières vendégszeretőleg fogadta őket. Vasora után Garpand leányaival visszavonult s ekkor a vendégek törököt rántottak elő és Tessières agyonszúrták. Ezután még hat más czinkostársukat htvák be és ezekkel ahhoz a szobaközbe mentek, hogy a lányok visszavonultak A leányok 1000 boliviái aranyat és minden ékszerüket felajánlották, csak életük kíméléseért könyörögtek. — A rablók betörték az ajtót, és miután a legnagyobb gyalázatoságot elkövették, egyik közülük, kik főnöküknek látszott, így kiáltott: „Öljétek meg a leányokat és a gyermekeket.” Ez meg is történt. A legfiatalabbon egy 9 éves leányon kezdtek. Ezután az egész házat kirabolták és távoztak. A lányok közül csak egy menekült meg, testén 18 seb van. Egy fűcskának pedig, ki így alá rejtőzött, sikerült a mezőre menekülni. Így tehát 11 személy közül csak kettő maradt életben. A rablógyilkosok közül négynek a megmenekült leány és a kis fiu megtudták adni személyleírását. A vérengző gyilkosokat most mindenütt köröztetik.

Közgazdaság.

Az őszi vetés idején.

A jó termésből sok gazdaságban ma már csak a vetőmagnak való található, a többi pénzébe változott; innen-onnan a vetőmagnak való is kikerül a magtárból, itt lévén az őszi vetés ideje. Régi igazság, hogy ki mint vet, úgy arat; ezt tartás sem előtt a gazda és vessen jót, hogy jót arathasson. De mi az a jó? Az a sok felhiresztelt új válfajta vagy a gazdaságunkban természetűt mag? Ezt úgy hamarában nem lehet megmondani. Bizonyára van az új válfajta között sok jó, a melyek elterjedése kívánatos volna, de van azután sok olyan, a mely csak arravaló, hogy a gazdát lépze csajja. Sokszor saját kárán képes csak a gazda a jót a rosszától megkülönböztetni. Ez nem volna így, sok gazda megkíméltetnek attól, hogy semmit erő magért drága pénz adjon, ha a mi gazdáink nem idegenkednének avyira től. Mibe kerülne azon gazdának, a ki valamely új válfajta kísérletet tett, valamely gazdasági lapot értesíteni az eredményről? Nem hosszú lére felesztett cikkekéről van szó, hanem csak rövid értesítésről, a mi az illetőnek kevés fáradságot okozna, a gazdaközönségnek pedig ugyancsak hasznára válnék.

Amíg a gazda más, hasonló viszonyok között garázdálkodó gazdától nem nyer utasítást, felvilágosítást valamely új fajta értékről, kénytelen lesz minden egyes esetben ki sérlet útján szervezni magának felvilágosítást az új fajta értékről, mert soha se vásároljon valamely ismeretlen újdonságból egyszerre sokat, hanem csak annyit, amennyi megvizsgálható kísérletre szükséges, vagyis 1/4—1 holdra való vetőmagot. Ezt csak úgy vessze el, mint a saját terméséből nyert vetőmagot, mert különben a természetből nem az új fajta érdemű rovatik fel, hanem a jobb mivélésnek tulajdonítottatik.

A vetés idején felmerül a kérdés is, változtassa-e a gazda a vetőmagot? A vetőmag-változtatásról már több ízben megemlekeztünk a P. N.-ban, azért e tárgyról most csak röviden annyit jegyeztünk meg, hogy a vetőmagot változtatni kell, ha a mi termésünk elfajzott, nem bírja az eredeti magnak a tulajdonságait és ezért a kereskedő kifogásolja; ha a termék minőség vagy mennyisége, dacára a jó művelésnek, csökkent, ha más vidékről hozott mag termése biztosabb stb. De azért, hogy épen más magot vessünk, mikor semmi különös ok nem szól mellett, más vidékről hozatni vetőmagot fölösleges pénzkidadás volna.

A legtöbb helyen a vetőmagnak legalább a nagyobb része a gazdaság terméséből kerül ki. Az ily vetőmagra már akkor kell gondot fordítani, midőn az még a kalászban lengeti a szél. De eső után köpönyeg volna, ha most arról beszélénk, hogyan kezeljük a vetőmagnak szánt gabonát az aratás előtt és az aratás előtt és az aratás alkalmával, erről majd a maga idejében, most csak a már kicsepejt vetőmagról szólunk.

A legnagyobb hiba, a mi nálunk, különösen a kisbirtokosok között a vetőmag megválasztásánál elkövetnek, hogy nem a java gabonából választják ki a vetőmagot, hanem a javát eladják, csak azt, a mi a kereskedő meg nem vesz, a szorult, vagy egyéb okból selejtess, magot vetik el, a melynek harmada, fele nem is vetőmag, hanem gyom.

A rosszul értelmezett takarékoskodás itt ugyan megfoszulja magát. Különösen kedvező időjárásnál az ily gaz-vetőmag is adhat jó termést, de ez csak kivétel leend, a rendes pedig az, hogy a konkoly, pipacs, buzavirág,

acsal stb. gyom közül alig látszik ki itt tavasszal a gabonakalász. A gazdasági egyesületeknek, vagy ha úgy akarjuk, a közgazdasági előadóknak, e tekintetben halás terük nyílik a tevékenységre.

Vetőmagul a gabona javát vegyük és ezt ne csak a szelelő rostával rostáljuk meg, hanem trieurrel is, hogy tiszta magnál egyebet ne vessünk.

Üszögös búzát ne vessünk, mert üszögött aratunk buza helyett. Az üszögös búzának csávázási módját közölték a P. N. 217-ik számában; az ott elmondottakat még egyszer melegen ajánljuk a gazdák figyelmébe; csávázásra rézgálicznál egyebet ne használjunk, bármennyi bizonyítvány kísérletében hirdesse is valaki biztos szerét az üszög ellen, mert az illető szere vagy csak kékgáliczből áll és ekkor olcsóbban megveheti a gazda bármely fűszerkereskedésben, vagy nem áll kékgáliczből, ekkor nem ér az egész egy batkát sem.

A vetés sűrűségére általános szabályokat felállítani nem lehet, mert a talaj, az időjárás, a vetés ideje határozza meg, hogy sűrűbb vagy a ritkább vetés lesz-e helyén. Minél sűrűbben vetjük a magot, annál inkább gátolja egyik növény a másikat fejlődésében.

Liebignek ide vonatkozó szavai megérdemlik, hogy minden gazda emlékeztetébe vessze: ha a talaj bizonyos területen csak annyi tápanyagot tartalmaz, a mennyi tíz növény kifejlesztésére szükséges és e területre husz növényt vetünk, akkor ezek csak félannyira képesek kiképződni, a levelek számában, a szár erőteljeségében, a magvak számában különbség fog mutatkozni. Ugyanazon fajhoz tartozó két növény gátolja egymást növekedésében, ha nagyon közel állanak egymáshoz, se a talajban, se pedig a levegőben nem találnak annyi tápanyagot, a mennyi tökéletes kiképződésükre szükséges. Semmiféle növény se oly hátrányos egy búzánövényre, mint egy második búzánövény, a burgonyára.

E mondat igazságáról meggyőződhetünk, ha a termés eredményét mérlegeljük. A túlsűrű vetés még igen sok gazdaságban fellelhető hiba. Ne gondolja azt senkise, hogy a mit a talaj elkészítésében elmulasztott, a mag növelése által helyreütheti. A sűrű vetés tavasszal tetszősebb külsejű, bujább növekedést mutat, mert több növény fordul elő bizonyos területen, de minél inkább előre halad a vetés fejlődése, annál inkább tűnik a tetszősége, mert az egyes növények csak tökéletlenül képződhetnek ki.

„P. N.”

— **Husárak** megállapítva s bejelentve 1882. szept. 27-től okt. 4-ig következők: **46 kr** Rác Györgynél zegléd-utca 2599. csapó-utca 10. rózsater 6. sz. a Szabó Jánosnál hatvan-utca 1425. sz. a Minden többi bejelentett mézárásokban pedig **50 kr**. Debreczen: 1882. szeptember 26-án. **Debreczen város kapitányi hivatala.**

Piaczi árak szept. 26-án.

Egy métermázsá ára:

Buza	—	—	8.50—8.25—8.00
Kétszeres	—	—	7.00—6.90—6.80
Rozs	—	—	6.20—6.10—6.00
Árpa	—	—	5.80—5.70—5.60
Zab	—	—	5.30—5.20—5.10
Tengeri	—	—	8.00—7.90—7.80
Köles	—	—	6.70—6.60—6.50
Köleskása	—	—	— 22.00
1 zsák burgonya	50 kil	—	— 90
100 kil. szalonna	—	—	84 83 82 frt.
100 kil. haj	—	—	93 91 90 frt

Köbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. — szept. 26-án.

Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehéz 57—58, fiatal nehéz 59—60%, közép 59—60 könnyű ——. Szedett nehéz 56—58, közép 57—59. Romániai bakonyi nehéz — átmeneti, közép 59.60 átmeneti. Szerbiai nehéz 59—60 átmeneti, közép — átmeneti, könnyű — átmeneti. — Az árak hizlalt sertéseknél páronként 45 kilo és 4% levonással kilo-

grammonként értendő. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el, a vevőnek páronként 3 arany forint vám fejében megtérítetik.

A budapesti terménycsarnok távürgönye.

— Budapest, szept. 26. —

A kedvezőtlen időjárás és különösen az ország legtöbb vidékéről jelentett esőzések szerfelett megnehezítik a hozatalt, úgy, hogy malmaink szükségletünk fedezése végett nagyobb vételkedvet fejtenek ki és szivesen fognak valamely magasabb áratat is. A kínálat azonban mérsékelt s így a forgalom nem ölthetett magasabb áratat. Az üzlet irányzata szilárd volt, jó minőségű buza 10—15 krral, sőt 20 krral drágult.

Legmasabb ár volt 81 k. tiszavidéki buzáért 9.85 frt, legkisebb ár pedig 77 k. dunavidéki buzáért 8.60 frt.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokványbuza tavaszra	9.13—9.18.
Szokványbuza őszre	8.90—8.92—.
Bánsági tengeri 1883. május—júniusra	5.78—5.82.
Szokványzab tavaszra	6.18—6.22.
Szokványzab őszre	6.10—6.12.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. Budapest, sept. 27. (Érk. d. u. 2 ó.) A megüritlt miniszteri tárczak betöltése iránt valószínűleg nem egészen megfelelő hírek írták be a sajtót. Mint hitelesen értesülünk, a miniszterelnök Csáky Albinon kívül senkivel sem érintkezett. A honvédelmi miniszteri tárczát illetőleg a személykérdés ugyan tisztába hozott, de a formaszere ki nevezés azért nem történt meg, mert Ráday magánügyek rendezése végett halasztást kért.

Resitza, szept. 27. (Érk. d. u. 2 óra.) Az angol vasiparosok ma megtekintették az aczel vashutakat s minderről a legmagasabb elismeréssel nyilatkoztak. — Déiben elutasítás, este megérkezés Budapestre.

Kairó, szept. 27. (Érk. d. u. 2 órakor.) Alexandriai haditörvényszék tárgyában, ma miniszteri tanács lesz. — A csatornában állomásozó angol flotta Maltába megy.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos **Vértési Arnold.**
Főmunkatárs: **Karozag Vilmos.**

Nyilt-tér. Árverési hirdetés.

A néhai Szabó Bálint hagyaték csőd-tömegéhez leltározott s arany óra, arany gyűrű, ezüst serleg, díszkard, butor és ruhanemtekből stb. álló ingóságok; továbbá a postakertben levő szőlő függő termése és a szüretelő edények elárverezése a helybeli tek. kir. törvényszéknek, mint csődbíroságnak 9651/882. P. számú végzésével megengedtetvén; azok és pedig a háznál Szt.-Anna-utca, 2525. sorszám alatt levő tárgyak folyó hó 28-én, délelőtt 9 órakor a most jelölt háznál, a szőlőtermés és szüretelő edények pedig ugyanaz nap délután 3 órakor, a postakertben nyilvános árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Kelt Debreczenben, 1882. évi szept. 26.
Ember István,
ügyvéd, mint tőm-ggondnok.

A Morison-féle általános növény-gyógyszerek,

melyek a brit egészségügyi collegiumban készítettnek és Angolországban, valamint az egész világon nagy hírnévnek örvendnek, igen sok orvosi tekintély által legjobbaknak lettek elismerve és a legbiztosabbnak bizonyultak a betegség eredetének kikutatása és annak gyógyítására.

A Morison-féle labdacok különösen ajánlhatók a következő betegségeknek: **Emészthetlenség, epes-és idegbántalmak, közvény és rheumatismus. sárgaláz, májbetegség, vesebajok, aranyeres bántalmak, hátfájások, mindenemű bőrbajok, daganatok, szembajok, vízibetegség sat. ellen.**

A Morison-féle gyógyszer a következő tételben foglaltatik: „**A vér tisztátalansága kuforrása minden bajnak.**”

A Morison-féle gyógyszerek hosszabb használata után a rossz nedvek eltávolíttatnak, a vér tisztul és egészséges testi nedvekkel helyettesítetik.

A Morison iránti általános tisztelet és hála jelet eléggé bizonyítja azon tény, hogy Londonban 1 penny (azaz 4 kr) tevő aláírások útján egy díszes szobrot emeltek emlékeztetének.

A Morison labdacok árai:

1 pár kis doboz 1-ső és 2-ik sz.	1 frt 70 kr.
	3 frt 50 kr.

„Minden tekintélyesebb üzletben kaphatók.”

Az angol egészségügyi collegium

London, 33. Euston Road.
Morison és Társa.

